

Latijn 2de graad

De studierichting Latijn 2de graad

1. De studierichting in de matrix

Graad	2de graad
Finaliteit	D-finaliteit
Domein	Domeinoverschrijdend
Samenstelling	MD + cesuurdoelen

2. Korte beschrijving van de studierichting

Latijn is een sterk theoretische studierichting in de doorstroomfinaliteit. Ze combineert een brede algemene vorming met een uitgebreid aanbod Latijn en een uitgebreid pakket wiskunde. De leerlingen verdiepen zich in het taalsysteem van het Latijn en verwerven via het lezen van teksten een dieper inzicht in de taal en cultuur van de klassieke oudheid.

3. Leerlingenprofiel

Leerlingen Latijn tonen voor het geheel van de vorming inzicht in complexe leerinhouden, leggen vlot verbanden tussen leerinhouden en kunnen logisch redeneren. Ze verwerven complexere leerinhouden in een beperkt tijdsbestek.

Ze zijn verbaal-linguïstisch sterk en hebben een sterk taalgevoel. Ze analyseren taal op een abstracte manier en gaan op een gestructureerde manier om met talen. Ze zijn in staat om geordend te denken en wiskundig abstracte begrippen en concepten te hanteren. Ze vinden het fijn om zich te verdiepen in Latijn en de Romeinse cultuur. Ze willen op een gestructureerde manier met Latijn omgaan. Ze willen teksten in het Latijn ontdekken en houden ervan om te zoeken naar een gepaste vertaling.

4. Specifiek voor de studierichting

- Latijn
- Uitbreiding voor wiskunde: tweedegraadsfuncties en -ongelijkheden, spreidingsdiagrammen, functie $f(x)=c/x$, goniometrie (sinus- en cosinusregel, verwante hoeken), rekenen met vectoren
- Leerplan B+ voor Engels, Frans, Geschiedenis, Natuurwetenschappen, Nederlands

5. De modellessentabel

Algemene vorming	II,1	II,2	Specifieke vorming	II,1	II,2
Godsdienst	2	2	Latijn	4	4
Aardrijkskunde	1	1	Wiskunde B+S: LPD A**	4	4
Engels (B+)	2	2	Wiskunde B+S: LPD A+B**	5	5
Frans (B+)	3	3			
Geschiedenis (B+)	2	2			
Lichamelijke opvoeding	2	2			
Natuurwetenschappen (B+)	3	3			
- Biologie	1	1			
- Chemie	1	1			
- Fysica	1	1			
Nederlands (B+)	4	4			
Onderliggend aan algemene en specifieke vorming				II,1	II,2
Realisatie leerplandoelen Gemeenschappelijk Funderend Leerplan (GFL)				1*	1*

* De leerplandoelen van het GFL kunnen worden gerealiseerd via schooleigen projecten, door een of meer leerplandoelen te integreren in vakken van de algemene of de specifieke vorming of door een aantal leerplandoelen samen onder de vorm van een vak aan te bieden (zoals Artistieke vorming, ICT, Mens & samenleving), of door een combinatie van voorgaande mogelijkheden.

Het is geenszins de bedoeling om het GFL als één afzonderlijk vak te realiseren. Dergelijke benadering zou voorbijgaan aan het gemeenschappelijk en funderend karakter van het leerplan. De tijd die voor het GFL in de modellessentabel wordt voorzien, heeft tot doel duidelijk te maken dat ook voor de realisatie van het GFL onderwijstijd nodig is. Afhankelijk van de keuzes die een school maakt, zal het voorziene lesuur in de schooleigen lessentabel een eigen invulling krijgen.

** Het leerplan Wiskunde B+S bevat twee lagen: een basislaag (LPD A) en een bijkomende laag (LPD B). De combinatie van een basislaag en een bijkomende laag in één leerplan laat scholen toe om binnen één studierichting twee varianten aan te bieden. Zo kunnen scholen in de studierichting Latijn een van deze varianten of beide varianten aanbieden. De school kan dus een onderscheid maken tussen de variant met 4u wiskunde per week (de basislaag met LPD A) op basis waarvan leerlingen kunnen doorstromen naar richtingen met 3u of 4u wiskunde in de 3de graad ..., en de variant met 5u wiskunde per week (de basislaag én de bijkomende laag met LPD A+B) op basis waarvan leerlingen kunnen doorstromen naar richtingen met 6u wiskunde in de 3de graad.

Met het oog op een succesvolle doorstroom naar studierichtingen met 6u wiskunde in de 3de graad D-finaliteit is het belangrijk om de variant met 10 graduren als een geheel aan te bieden, waarbij de leerinhouden van de basislaag met meer diepgang (complexiteit en abstractie) worden gerealiseerd én waarbij alle leerplandoelen van de bijkomende laag aan bod komen. Studierichtingen met 6u wiskunde in de 3de graad vertrekken van die beginsituatie; ze bouwen verder op de diepgaandere realisatie van de basislaag en beschouwen de leerinhouden van de bijkomende laag als verworven in de 2de graad.

Het 'rechte' cijfer voor het leerplan wiskunde geeft aan van welke situatie we voor de modellessentabel van deze studierichting uitgaan: LPDA in 4+4. Het 'schuine' cijfer geeft aan welke andere keuze de school kan maken (LPD A+B in 5+5).

Suggesties complementair gedeelte°	4	4
Artistieke vorming		
Duits		
ICT		
Mens & samenleving		
Schooleigen keuzes:		
- Een vak van de algemene vorming van de studierichting		
- Een vak van de specifieke vorming van de studierichting: Latijn (1u/leerjaar), Wiskunde (1 u/leerjaar in functie van doorstroom naar richtingen als Latijn-wiskunde) ...		

- Schooleigen curriculum		
...		

° Indien de school ervoor kiest om verplichte leerplandoelen aan te bieden in een of meer lesuren van het complementair gedeelte, dan maken die lesuren samen met de relevante lesuren van de algemene of de specifieke vorming voorwerp uit van het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk m.b.t. die leerplandoelen door de onderwijsinspectie.

Totaal algemene en specifieke vorming	32	32
De modellessentabel geeft door middel van een richtcijfer in zwart aan hoeveel onderwijstijd doorgaans nodig is om de verplichte leerplandoelen met voldoende diepgang te kunnen realiseren. Afhankelijk van de eigen specifieke context kan de school zelf keuzes maken en meer of minder lesuren aan een bepaald vak spenderen.		
- Het richtcijfer in groen geeft in vergelijking met andere studierichtingen minder onderwijstijd aan om de verplichte leerplandoelen te realiseren.		
- Wanneer eenzelfde leerplan van de specifieke vorming in dezelfde finaliteit voor meerdere studierichtingen geldt, dan wordt het vak in eenzelfde kleur gearceerd (bv. Latijn).		
- In de D-finaliteit geldt voor een aantal vakken bovenop de minimumdoelen basisvorming en ter versterking van de basisvorming een beperkt aantal cesuurdoelen. In dat geval vind je bij de vakbenaming de toevoeging (B+).		

6. Het leerplan Latijn

6.1 Krachtlijnen

- Latijnse teksten lezen en erover reflecteren
- Taal als systeem leren kennen, begrijpen en analyseren
- Het taalgevoel en de leesvaardigheid aanscherpen
- De beeldende en literaire kracht van teksten beleven, ervan genieten en er creatief mee omgaan
- Zich kritisch bewust worden van de relatie tussen de oudheid of andere historische periodes en onze maatschappij en van de verschillen en gelijkenissen tussen historische en hedendaagse culturen

6.2 Opbouw

- Inzicht in taal als systeem
- Taalsysteem ter ondersteuning van leesvaardigheid
- Leesstrategieën en elementair tekstbegrip
- Tekstreflectie
- Cultuurreflectie als uitdieping van lectuur

7. Infrastructuur

Cf. algemene vorming

Vergelijking met aanverwante studierichtingen in de 2de graad

Niet van toepassing

Inhoudelijke samenhang met studierichtingen van de 3de graad

De studierichting is inhoudelijk verwant met de volgende studierichtingen in de 3de graad

- Latijn-moderne talen
- Latijn-wetenschappen
- Latijn-wiskunde

• Latijn-moderne talen	Latijn-wetenschappen	Latijn-wiskunde
Algemene doorstroomcompetenties		
Generieke doorstroomcompetenties		
Historisch en cultureel bewustzijn		
Moderne talen		
Taalwetenschappen: - algemene aspecten m.b.t. taalsystematiek - sociolinguïstiek m.i.v. interculturele aspecten - taalverwerving en taalontwikkeling		
Nederlands: - taalsystematiek - literatuur - communicatieve vaardigheden: mondelinge teksten samenvatten Inclusief algemene uitbreiding	Nederlands: algemene uitbreiding	
Frans en Engels: - communicatieve vaardigheden: teksten samenvatten - taalsystematiek - literatuur Inclusief algemene uitbreiding	Engels en Frans: algemene uitbreiding	
Duits: - communicatieve vaardigheden - taalsystematiek - literatuurbeleving		
Klassieke talen		
Latijn en/of Grieks: - taalsystematiek - literatuur - cultuurgeschiedenis		
Wiskunde		
	Uitgebreide wiskunde i.f.v. wetenschappen	Gevorderde wiskunde
Biologie		
	Uitgebreide biologie	Pakket uit de uitgebreide biologie
Chemie		
	Uitgebreide chemie	Pakket uit de uitgebreide chemie
Aardwetenschappen		
	Uitgebreide aardwetenschappen	
Fysica		
	Uitgebreide fysica	Pakket uit de uitgebreide fysica
STEM		
	Onderzoeksvaardigheden wetenschappen	
Informaticawetenschappen		
		Informaticawetenschappen: algoritmen en programmeren

De inhoudelijke samenhang tussen studierichtingen van de 2de en de 3de graad is indicatief voor hoe het curriculum wordt opgebouwd van de 2de naar de 3de graad en welke elementen vanuit specifieke minimumdoelen indalen in de 2de graad. De voorziene opbouw heeft geen impact op de eigenlijke studiekeuze die leerlingen uiteindelijk zullen maken. De ontwikkeling van leerlingen doorheen de tweede graad verloopt soms onvoorspelbaar. Daarom zal het belangrijk zijn om de mogelijkheden en kansen van leerlingen zo ruim mogelijk te houden.

Doorstroomprofiel na de 3de graad

Latijn-moderne talen	Latijn-wetenschappen	Latijn-wiskunde
<p><i>Geesteswetenschappen</i> Taal- en Letterkunde, Toegepaste taalkunde, Gecombineerde studiegebieden (Afrikaanse talen en culturen, Oost-Europese talen en culturen, Oosterse talen en culturen, Taal- en regiostudies)</p> <p>Archeologie en Kunstwetenschappen, Geschiedenis, Godgeleerdheid, Godsdienstwetenschappen en Kerkelijk recht, Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen</p>		
	<p><i>Natuurwetenschappen</i> Architectuur, Industriële wetenschappen en Technologie, Productontwikkeling/ Architectuur, Biotechniek, gecombineerde studiegebieden (digital design), Industriële wetenschappen en Technologie</p> <p>Wetenschappen (Biochemie en biotechnologie, Biologie, Chemie, Geografie, Geografie en geomatica, Geologie), Biomedische wetenschappen, Biotechniek, Bewegings- en Revalidatiewetenschappen, Farmaceutische wetenschappen, Sociale gezondheidswetenschappen / Gezondheidszorg</p>	<p><i>Natuurwetenschappen</i> Architectuur, Industriële wetenschappen en Technologie, Productontwikkeling, Toegepaste wetenschappen, Toegepaste biologische wetenschappen / Architectuur, Biotechniek, gecombineerde studiegebieden (digital design), Industriële wetenschappen en Technologie</p> <p>Wetenschappen (Computerwetenschappen, Fysica, Fysica en sterrenkunde, Informatica en Wiskunde) / Gezondheidszorg</p> <p>Geneeskunde, Tandheelkunde, Diergeneeskunde</p>
<p><i>Sociale wetenschappen</i> Psychologie en Pedagogische wetenschappen / Gecombineerde studiegebieden (Pedagogie van het jonge kind), Sociaal-agogisch werk</p> <p>Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische wetenschappen / Onderwijs</p> <p>/ Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Journalistiek, Communicatiemanagement)</p>	<p><i>Sociale wetenschappen</i> Psychologie en Pedagogische wetenschappen / Gecombineerde studiegebieden (Pedagogie van het jonge kind), Sociaal-agogisch werk</p> <p>Gecombineerde studiegebieden (Global communication, International Affairs, Sociaal-economische wetenschappen), Politieke en Sociale wetenschappen, Rechten, Notariaat en Criminologische wetenschappen / Onderwijs</p>	

Het doorstroomprofiel maakt een koppeling met de meest logische vervolgopleidingen per studierichting en ondersteunt zo de selectie van bepaalde wetenschapsdomeinen waarvoor specifieke minimumdoelen werden ontwikkeld. Het is in de eerste plaats een werkdocument voor het ontwikkelproces van de specifieke minimumdoelen. Het doorstroomprofiel heeft geen impact op de eigenlijke studiekeuze die leerlingen uiteindelijk zullen maken.

Bij het vastleggen van de doorstroomprofielen zijn in de eerste plaats hele studiegebieden geselecteerd. Wanneer binnen een bepaald studiegebied enkel een selectie van opleidingen relevant is, dan staat die selectie tussen haakjes na het studiegebied opgesomd.

De studiegebieden zijn gebundeld op basis van inhoudelijke samenhang. Een schuine streep binnen een cluster (/) verduidelijkt of het gaat om academische of professionele bacheloropleidingen: links van de schuine streep staan de academische bacheloropleidingen en rechts ervan de professionele bacheloropleidingen.